

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director : **DIMITRIE ALEXANDRESCO**

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

Prim-Redactor : **EMANOIL DAN**

Licențiat în drept, avocat

Redactor-proprietar : **I. S. CODREANU**

Licențiat în drept și științe de Stat, avocat

ABONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla . . . 45 lei
 6 luni 20 »
 3 luni 10 »
 Streinătate 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

Apare de două ori pe săptămână
 sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
 București, CALEA RAHOVEI, 5

Lângă Palatul Justiției

= TELEFON 16/98 =

DOMNULE,

Directorul nostru, d-l profesor dela Iași D. Alexandresco, terminând Comentariile sale de **Drept civil**, operă cunoscută de mult tuturor, Comitetul de redacție al acestui ziar a decis să sărbătorească printr'un strălucit banchet acest eveniment unic până acum în țara noastră. Banchetul va avea loc în București, în seara zilei de **Sâmbătă 30 Maiu** a. c. în o sală care se va anunța la timp.

În consecință, vă rugăm cu tot dinadinsul și pe d-voastră să binevoiți a lua parte la această serbare, care are de scop răsplătirea muncii și a științei.

COMITETUL

SUMARUL

— Legatarii în legislația română n'au ipoteca legală, de d-l magistrat Trajan Scriban;

— Magistratul stagiar, de d-l magistrat N. I. Marinescu.

JURISPRUDENȚA

— Judec. ocol. rural Puceti-Tutova: *Safta Pârva ca tutoare a fiului său N. Cucu, cu Ion Cucu* (Despre forța probantă a actelor de stare civilă și dreptul copiilor naturali recunoscuți numai prin actul de naștere) cu o Notă de d-l profesor D. Alexandresco.

Rezumatele Jurisprudenței Curții noastre de casație

— Casație s. I: Prescripțiune de 10 ani.—Titlu de proherede.—Unirea acestui titlu cu o posesiune de 10 ani, exercitată în condițiunile legii.—Dacă un asemenea moștenitor poate dobândi proprietatea unui imobil, fără a face dovada titlului cu care autorul său a început posesia.—Art. 1858, 1895 și 1894 c. civil.

— Casație s. II: Bancrută.—Acțiune publică.—Independența ei de acțiunea privată.—Art. 695, 696, 703, 875, 876, 877 c. com.

Legatarii în legislația română n'au ipoteca legală

Legislația noastră n'are de cât 3 feluri de ipotece legale și anume;

1) Ipoteca femeii măritate asupra bunurilor bărbatului;

2) Ipoteca persoanelor puse sub tutelă, minori și interziși, asupra bunurilor tutorelui și;

3) Ipoteca statului și a derivatelor sale, comuna, județul și stabilimentelor publice, asupra bunurilor percepților și administratorilor.

Ideia dominantă care e la baza acestor feluri de ipotece legale, e protecția acordată unor incapabili, asupra bunurilor administratorilor. De

sigur că această idee nu se referă la dreptul de ipotecă a statului.

În afară de aceste 3 feluri de ipotece legale, după art. 902 al. 2, din c. civ., ar mai exista încă o ipotecă legală, ipoteca legatarului singular asupra bunurilor moștenirii.

Ce acțiune are legatarul singular

În ipoteza când legatul constă într'un obiect determinat, cert, în asemenea caz, legatarul singular fiind îmbrăcat cu dreptul său, are o acțiune reală în revandicare fie contra legatarului universal, fie contra moștenitorilor legitimi, fie un alt legatar, având dreptul născut din momentul morții testatorului.

Legatarul mai are o acțiune care îi servește mai cu seamă, când obiectul legatului nu e un lucru determinat în speță, nu-i cert. În asemenea caz situația nu e a unui proprietar, ci a unui creditor, are o creanță și moștenitorii legitimi or legatarii universali sunt debitorii lui și atunci, are o acțiune personală contra lor. Și această acțiune atinge pe toți succesorii universali, dar nu în mod solidar ci proporțional cu partea lor de moștenire, în virtutea principiului că datoriile și sarcinile moștenirii se impart de drept (art. 902 al. I c. ctv.).

Când moștenirea se cuvine unui moștenitor rezervatar și moștenitori cu titlu universal, atunci legatarul particular nu-și va putea îndrepta acțiunea contra rezervatarilor, căci legatele nu se plătesc din rezervă, ci din cotitatea disponibilă și deci acțiunea o va îndrepta contra moștenitorilor cu titlu universal, care vor suferi o reducere proporțională cu cotitatea disponibilă.

Deci, această acțiune personală trebuie pusă în armonie cu principiile prevăzute la rezervă.

În dreptul roman legatarii aveau 3 acțiuni, una personală, alta reală și o acțiune ipotecară (*Licet legatariis id persequi, non solum per actiones personales, sed etiam per in rem, et per hypothecariam*, (Instit. par. 21. in fine, Lib. 2, Tit 20 Alexandresco, vol. 4, ed. 1, p. 597).

Art. 902, al. 2, din c. civ., care dă loc la controversă și dificultate practică, de unde s'a dedus de către o parte din doctrină, că legatarul ar avea, pe lângă cele 2 acțiuni și una *hypotecară*, în baza unei ipotece legale, pe care legatarul singular ar avea-o asupra imobilelor succesoriale, care să garanteze dreptul său.

Deci, el poate cere executarea legatului său, de la or ce detentor al imobilului succesoral.

Este logic un asemenea drept și în armonie cu principiile generale?

Nu! Pentru motivul că, între creditorii mortului și legatarii singulari, legiuitorul trebuie să prefere pe creditorii, în virtutea principiului de drept natural, "*nemo liberalis nisi liberatus*". Legiuitorul nici n'a gândit să dea o garanție așa de sigură, care a fost refuzată creditorilor, căci nici un text de lege nu conferă creditorilor acest drept. Acesta e un argument sdobitor.

Dar, chiar presupunând că ar exista această ipotecă legală, aceasta însă nu se poate, pentru că ipoteca conferă un drept de privilegiu față de oricine și cel ce are o ipotecă poate să se îndestuleze din prețul vânzării imobilului ipotecat. Acest drept de ipotecă este și un drept real, deci legatarul ar putea urmări imobilul în mâinile or cui s'ar afla (*Laurent XIV, 173*), dar legatarul particular, când e vorba de a se îndestula, vine în contact și cu creditorii mortului și atunci i s'ar putea acorda un drept de preferință asupra creditorilor testatorului? Dar asta ar fi o anomalie în virtutea principiului din dreptul roman de mai sus, în cât, chiar autorii care admit o ipotecă legală, zic că această ipotecă nu-i conferă dreptul de preferință față cu creditorii mortului, ci numai față cu ai moștenitorilor. *Dar atunci ipoteca legatarului, nu mai are caracterul unei ipotece legale.*

Mai e un argument.

În legislația noastră, spre deosebire de cea franceză, *nu există ipotecă, nici chiar legale*, fără inscripțiune, și nu-și produce efectul de cât din ziua inscripțiunei, când e vorba de ipoteca atât convențională cât și legală și atunci este determinată de lege, art. 1753 și urm. din c. civ. — Art. 1753 enumără în mod limitativ ipotecile legale, în care nu intră și aceia a legatarului singular. Articolele următoare nu vorbesc de inscripțiunea privitoare la ipoteca legală acordată unui legatar singular.

O parte din doctrina franceză nu admite ipoteca legală a legatarului și, a fortiori, nu trebuie admisă la noi, unde nu-i ipotecă legală fără inscripțiune.

Legea franceză, prin art. 490 și 517 c. com., mai conferă creditorilor falimentului, o ipotecă legală asupra bunurilor falitului.

Legatarul singular nu are de cât dreptul de a cere separație de patrimoniu, care și el trebuie să fie înscris și care conferă creditorilor și legatarilor un drept de preferință asupra imobilului, respectân-

du-se principiul, *nemo liberalis nisi liberatus*.

Ipoteca legală a legatarului poate subsista în legiuirea franceză, căci acolo ipotecile legale nu s'au supuse principiului publicității și specializării, pe când la noi s'a introdus sistemul belgian. *Ipotecile nespecificate sunt excluse.* (Vezi: *Mattei Cantacuzino. Curs universitar*).

Dreptul de separație de patrimoniu conferă o preferință, e ca și o ipotecă, atunci ce nevoie mai e de ipoteca legală? Pentru ce atâta grijă a legiuitorului pentru legatarii singulari? Această solitudine o merită incapabili, nu legatarii.

Dispoziția din art. 902, al 2 din c. civ. se explică prin aceea că, legiuitorul nu era fixat asupra materiei ipotecilor, și când a ajuns la ele, văzând că legatarii au dreptul de a cere separația de patrimoniu, le-a refuzat și dreptul de ipotecă legală și nu i-a mai prevăzut în art. 1753. Dacă sub titlul "*despre ipotecă*" din codul civil, nu e prevăzută ipoteca legatarului, atunci ea nu există.

D-l Florin Sion, în „Curierul-Judiciar“ No. 7/915 zice că legatarii au o ipotecă legală *distinctă*, care nu e trecută în art. 1753 c. c., unde e sediul ipotecilor legale propriu zise. Atunci ipoteca legatarilor, în părerea d-lui Sion, nu e legală? D-sa mai spune că caracterele ei se deosebesc mult de ipotecile legale propriu zise și bine a făcut legiuitorul că nu le a confundat. Cum caractere distincte? Dacă ipoteca ar exista, n'ar fi nici de cum distinctă, ea ar conferi, ca or ce ipotecă, în general, un drept de preferință, altul de urmare și beneficiul indivizibilității. Deci, dacă ar exista, n'ar avea nici un caracter distinct, cum susține d-l Sion.

Natural, chestia se zice că e controversată și fie care e liber să aibă or ce părere. Aceasta o zice și d-l *Alexandresco, v. 4. ed. 1, p. 598, urm.*

Cred însă că nu e nici o controversă. Ipoteca legală a legatarului în legislația noastră, nu există, iar, din faptul că se spune un cuvânt vag, în tr'un text, nu putem trage concluzia existenței ei când legiuitorul, fixând materia ipotecilor prin texte clare, nu a pomenit nimic de ea.

D-l Alexandresco spune că textul art. 1753 e enunțativ, aceasta însă nu e exact, întrucât, codul civil spune precis: Drepturile și creanțele care se asigură de lege prin ipotecă legală, sunt: 1) a femeilor măritate, 2) a minorilor și interzișilor și 3) a statului și derivatelor sale....., deci, numai acestea 3, iar nu și altele. Textul e *limitativ*, întrucât, spune: *sunt.....*, prin urmare, le indică precis, nu le dă ca exemplu.

Noi, în materia ipotecilor, ne am îndepărtat mult de legislația franceză și nu putem adopta toate normele de acolo, dovadă e că n'am admis nici ipoteca legală a creditorilor, în caz de faliment, asupra imobilelor falitului (art. 490 și 517 c. com. fr.) (Vezi și art. 851 și 858 din cod. com. rom).

Dl. Alexandresco, în v. 4, ed. 1, p. 598 urm. ne spune că există, pentru că pomeneste de ea în art. 902 al 2 c. civ. Aceasta însă nu e suficient, ci trebuie argumentat de ce nu e pusă și acolo unde e sediul ipotecilor. D-sa mai spune că ipoteca legală a legatarilor, poate fi considerată ca stabilită în însuși interesul testatorului, pentru a se asigura executarea ultimei sale voinți. În acest sens e și *Demolombe, XXI, 676 și XVI, 217 Baudry—Lacantinerie, II, 611, 614. Mourlon, II, 823.*

Nici acesta însă nu e un argument, întrucât, legatarii, au acțiuni pentru valorificarea drepturilor lor și nu e nici un motiv pentru a le purta atâta grijă legiuitorul. Dacă legiuitorul ar fi avut grijă de voința mortului, ar fi admis ipoteca testamentară.

Aubry & Rau, VI, par. 722, p. 168, text și nota 21, consideră inutilă ipoteca legală față de dreptul ce-l au legatarii de a cere separația de patrimoniu.

Laurent, p. 72, v. XIV p. 543, și v. XXX, zice că în Belgia, această ipotecă legală nu există, fiind înlocuită prin cea testamentară. Legiuitorul român, care s'a referat, în materie de ipotecă, la legislația belgiană, dacă ar fi avut măcar o urma de grijă de voința testatorului, ar fi adoptat această normă de conduită, el însă n'a făcut așa, *pentru că a voit s'o excludă cu totul dintre ipotecile legale.*

Atunci ce interes mai rămâne care să justifice ipoteca legală a legatarilor?

Am spus că ipoteca legală e prescrisă în scop de protecțiune, afară de a statului, unde predomină altă idee. Merită vre-o protecție legatarul? Absolut nu!

E just, că *Marcade, v. V, n. 134 și v. X, n. 424,* zice că aceasta e o ipotecă distinctă; da, o fi ea distinctă, în Franța, dar la noi, nu e nici distinctă, nici alt-fel, ea nu există de loc!

TRAIAN ROMULUS SCRIBAN

Judecător-supleant la Trib. Iași.

Magistratul stagiar

Funcțiunea de Magistrat stagiar în modul cum este azi organizată, ca rezultanta cea mai recentă a schimbărilor introduse succesiv în legea din 30 Decembrie 1907, este un stadiu de nestabilitate inevitabil de altfel oricărei inovații. Credem că introducerea din nou a ajutorilor de Judecător vine ca un argument irefutabil în sprijinul celor de mai sus. Legiuitorul din 1907 s'a temut de neexperiența juridică a tinerilor titrați și a transformat vechii Ajutori în Magistrați stagiați dându-le totuși acestora o competență foarte limitată și împrumutată din acea a judecătorilor și a grefierilor. Legiuitorul a avut perfectă dreptate¹⁾. Totuși e inexplicabil cum a admis ca examenul de

capacitate să poată fi dat și anterior numirii în magistratură sau numai după câteva luni de la numire consacrand astfel principiul științei neaplicate.

Această inadvertență a fost recunoscută mai târziu. Dar prin ultimele modificări din 1913 legiuitorul căutând să înlăture un rău, a stabilit o enormă pedică pentru înaintare și care fiind ascunsă după un postulat de mult dorit scapă criticilor puțin aprofundate. Într'adevăr prin art. 91 din legea pentru organizarea Judecătorească²⁾ prevede că «după împlinirea unui an de la numire, magistratul stagiar va trebui a se prezenta la examenul de capacitate în sesiunea imediat următoare». Prin urmare, în acest an fixat pentru stagiul, magistratul stagiar are-se subînțelege timpul să-și însușească o cât mai deplină practică judiciară. A uitat totuși legiuitorul de la 1913, un lucru, pe care imediat l'a consfințit prin adrese ministeriale. A uitat sau poate nici nu s'a gândit că voind să creeze acel stagiul de 1 an de la numire a creat o nouă serie de magistrați stagiați care în ciuda legii beneficiază de 2 ani de stagiul. În categoria acestora intră toți cei numiți după 1 Octombrie care vor da examenul după 2 ani.

Iată deci două serii de stagiați: 1) cei cari au avut norocul să fie numiți cu câteva luni înainte de 1 Octombrie și cari vor beneficia de 1 singur an de stagiul; 2) cei numiți după 1 Octombrie cu maximum de doi ani de stagiul. Situația acestora din urmă e nedreptățită și extraordinar de apăsătoare, căci pe deoparte li s'a răpește un an din avansare, iar pe de altă li se îndepărtează acel fericit și mult așteptat moment de a se simți învestit cu deplină putere judecătorească. Această dăunătoare stare de drept și de fapt persistă deoarece prima serie din aceasta a doua categorii, numiți după 1 Octombrie 1913 se vor prezenta la primul examen la 1 Octombrie 1915. La acești 2 ani de stagiul adăugându-se câteva luni de la examen și până la avansare, vor beneficia în total de doi ani și câteva luni. Părerea noastră e că acest stagiul e dăunător de lung, stagiarul neputând profita așa cum a dorit legiuitorul. Vom scoate din ei buni portărei, buni auditori de martori, desăvârșiți specialiști în autentificarea actelor de notariat, dar îndepărtăm de la adevărata practică judiciară care oricât s'ar zice nu se poate căpăta decât din puțința viitorului judecător ca fără să se aventureze în deslegarea subtililor chestiuni de drept civil să încerce să conducă el însuși o mică parte din procesele judecătoreiei. În sistemul actuală, legea crede că îndată ce stagiarul și-a trecut examenul, cu'n mai mult sau mai puțin succes, și înarmat cu decretul de avansare ca ajutor, el capătă printr'o revelație divină a tot puțința de a rezolva chestiunile juridice cele mai dificile.

Pe când, în realitate, ajutorul de judecător simte la fiecare pas cât de greu îi vine fără experiența judecătorului, căci adevărata practică judiciară se capătă în epoca fixă de la avansare și până la o oarecare epocă determinabilă după capacitatea sau inteligența lui. Conchidem deci din cele spuse că magistratul stagiar rămâne așa cum a vrut legea să-l creeze, un manechin în mâinile judecătorului care poate să-i dea delegație generală pentru unele lucrări și specială pentru altele. În realitate atribuțiile lui sunt foarte asemănătoare

¹⁾ Exp. de motive. T. Stelian: «Magistratul stagiar este o inovație în organizarea noastră jud. cătorească. El este chemat să ajute pe Judecător la îndeplinirea îndatoririlor sale, adică să facă serviciu Justiției dar mai este chemat să se formeze el însuși să facă practică și să dobândească experiența necesară pentru timpul când va fi însărcinat să conducă el însuși Judecătoria».

²⁾ Publicată în «Monitorul Oficial» No. 168 din 26 Octom. 1913.

cu ale grefierilor³⁾ pe lângă care se mai adaugă cu înutila obligație sancționată de lege, de a trece, el însuși, în registrul de proprietate, vânzările imobilelor coprinse în ocolul judecătoriei respective. Ar fi totuși ceva de reținut din art. 43 din legea judecătorilor de ocoale și anume acea dispoziție care dă drept stagiului ca în urma unor delegații speciale date de judecător să prezideze consilele de familie și să verifice socotelile de tutelă. — În practică totuși ei nu se pot conforma legii pentru următoarele motive: a) tutele de la reședință sunt foarte puține; b) tutele de la comune deși oferă un întins câmp de activitate, scapă din competența lor prin faptul că stagiul nu poate instrumenta la comune sau în sfârșit dacă am argumenta în sensul convocării Consiliului de familie la reședință s'ar eluda tocmai intenția legiuitorului de a nu deplasa pe justițiabili mai ales în toila muncii lor de primăvară.

Ca consecință din cele spuse până aici reese două mari nedreptăți pe care legea le săvârșește contra magistraților stagiari: A) Stagiul unora dintre ei, mărit cu încă un an peste termenul fixat de lege prin art. 91. B) Imposibilitatea reală a magistratului stagiar să capete practica juridică intenționată de legiuitor. După modesta noastră părere, credem că s'ar putea îndrepta nedreptățile acestea prin următoarele modificări: a) Reducerea stagiului, prin faptul chemării la examen după 6 luni de la numire. În chipul acesta cei numiți de la 1 Octombrie la 1 Aprilie vor da examen cel mai târziu la 1 Octombrie viitor și cei numiți de la 1 Aprilie până la 1 Octombrie vor trece examenul la 1 Aprilie viitor. Stagiul ar varia deci între minimum 6 luni și maximum 1 an, incomparabil mai favorabil celui actual, căci un tânăr magistrat capabil, se poate perfecționa, în limitele competenței ce-i acordă actuala lege, în cele 6 luni de practică.

b) După examen, celor reușiți li se vor da prin lege judecarea proceselor penale, cele civile rămânând în competența exclusivă a judecătorilor sau ajutorilor acolo unde exista aceștia. Astfel noul judecător care va purta tot vechiul nume nu va fi supus la greșeli inevitabile oricărui începător, de oarece afacerile penale nu cer o prea mare cunoștință de legi și practică judiciară. Iar pe de altă parte s'ar ușura sarcina, câte odată foarte obositoare, a judecătorului, căruia îi va rămâne procesele civile și ambulanța. După 6 luni sau 1 an de la data încuviințării judecării proceselor penale, stagiul ar va fi numit ajutor cu aceleași atribuții pe care le are acesta prin legea de azi. În modul acesta, credem noi, se va da o bază rațională și definitivă actualii legi de organizare judecătorească și în același timp corespunzătoare laudabilei intențiuni a legiuitorului din 1907. Iar Magistratul stagiar luându-și asupra sa o mică parte din greaua dar nobila răspundere judecătorească, va munci cu multă dragoste și ușor își va forma un frumos ideal din cariera lui⁴⁾.

N. I. MARINESCU

Magistrat, Plăginești-R.-Sărat.

³⁾ Desb. Camerii T. Ionescu: «Il duceți (magistratul stagiar) la țară și acolo fără perspectivă că va ajunge judecător de ocol, nu-i dați să facă nimic, îl puneți să facă operă de grefier, să ia note în instanță. Știu ce vor fi aceste note? Stagiarii D-lor vor face cășori pe hârtie».

⁴⁾ Desb. Camerii T. Ionescu: «Stagiul D-lor neavând ocupații care să-l intereseze, căci cum să-l intereseze dacă nu-i dați răspundere, se va deteriora și foarte repede; atât ați făcut și nimic mai mult».

Judecătoria ocol. rural Puești-Tutova

Audiența dela 11 Februarie 1914

Carte de judecată civilă No. 17

Safta Pârnu ca tutoare a minorului ei fiu N. G. Cucu
și Catinca Cucu cu Ion Cucu

Succes une. — Copii naturali. — Forța probantă a actelor de stare civilă. — Dacă declarațiunile făcute peste prevederile art. 22 c. civ., s'nt, sau nu, valabile. — Dreptul copiilor naturali recunoscuți numai prin actul de naștere. — Soluțiune afirmativă.

1. Actele stărei civile au caracterul autenticității, întrucât ele sunt redactate de ofițerul învestit cu depline puteri prin lege, pentru acest fapt, și atât asemenea acte cât și extractele după ele fac probă în justiție până la înscrierea în fals.

Prin urmare, declarațiunea făcută de o persoană înaintea ofițerului stărei civile și consemnată în actul de naștere că copiii ce declară ca născuți sunt ai săi, născuți dintr'insul cu o femeie, este o consimțire la o recunoaștere benevolă, care declarațiune nu poate fi combătută decât prin înscrierea în fals.

2. Art. 304 C. civil, modificat în anul 1906, permițând recunoașterea prin act autentic anterior căsătoriei, se înțelege că asemenea recunoaștere își va produce efectele sale chiar dacă căsătoria nu a avut loc, copilul fiind în asemenea caz natural, însă recunoscut.

Astfel, actul de stare civilă, fiind un act autentic, intră în prevederile art. 304 C. civil.

Prin urmare, un atare act de recunoaștere își produce efectele sale nu numai între copil și părintele care l'a recunoscut, dar și față de moștenitorii lui, el fiind opozabilă chiar terților.

Judecata,

Asupra acțiunei de față, prin care Safta Pârnu, în calitate de tutrice legală a minorului ei fiu, Neculai Gh. Cucu și Catinca Gh. Cucu personal revendică un trup de pământ din com. Puești, în întindere totală de 3 hect. 58 a. 6 c. a., loc arabil și țișla, dela Ion Cucu, cu acelaș domiciliu, în calitate de moștenitori ai defunctului lor tată, Gheorghe Cucu, fost cu domiciliul în comuna Puești, satul Gâlțăști;

Având în vedere susținerile părților;

Având în vedere că, de fapt, cesiunea se prezintă astfel: Maria I. Cucu, mama defunctului Gh. Cucu și a păritului de astăzi, a fost fiica lui Gh. Câmpănu, care, la 1864, a fost improprietărit. Pe urma ei au rămas trei fii: Ion Cucu, păritul, Gheorghe Cucu azi decedat, și care e tatăl reclamantilor din acțiune, și Elena Cucu. Defunctul Gheorghe Cucu, trăind mai mulți ani în concubinaj, până la moartea lui, cu femeia Safta Pârvan, a făcut doi copii: Neculai Gh. Cucu și Catinca Gh. Cucu, pe care îi și declară la ofițerul stărei civile ca copii ai lui (a se vede extractele dela dosar). Înainte însă de a se căsători legitim cu Safta Pârnu, dacă aceasta i-o fi fost voința, se îmbolnăvește subit și moare. Astăzi copii săi, deși naturali, vin și reclamă succesiunea tatălui lor, care, la încetarea lui din viață, a fost răpită samavolnic numai de păritul Ion Cucu.

Având în vedere că aceasta fiind cesiunea de fapt, întrebarea ce-i succede, și care primează, este: dacă, în speța de față, acțiunea ce urmă să se introducă trebuia să fie o acțiune în revendicare, sau o acțiune în împărțea?

Că, de fapt, rămânând după urma defunctei Maria I. Cucu, bunica reclamantilor și mama păritului, cătimea de șase fâci pământ, cei trei fii ai ei: Gheorghe, Elena și Ioan, s'au împărțit între ei frățește, câte două fâci, iar după moartea lui Gheorghe, tatăl reclamantilor, fratele lui, Ion, a luat numai el singur samavolnicește în stăpânire acest pământ al lui Gheorghe, celălalt frate

Elena, nevoind a se amesteca, recunoscând prin aceasta și dreptul copiilor fratelui său și partajul voluntar efectuat de mult între ei (a se vedea interogatorul la dosar);

Că, din acest punct de vedere, acțiunea de revendicare este bine introdusă, întrucât reclamanții nu cer decât trupul de pământ de 3 hect. 58 a. 6 c. a (2 făci), stăpânit de tatăl lor, în tot timpul vieții lui;

Având în vedere că, pentru temeinicia unei acțiuni în revendicare, două sunt condițiunile ce se cer pentru validarea unor atare drepturi și anume: identitatea imobilului și calitatea în care revendică;

Că, în speță, după depunerile martorilor Ion Ocrain, Dumitru Zaharia și Gheorghe Moldovanu, ascultați sub prestare de jurământ, conform art. 196 pr. civ., în ședință publică, cum și după interogatorul părții, se constată că imobilele ce reclamanții de azi revendică sunt cu adevărat acele ce au fost exclusiv patrimoniul defunctului lor tată Gh. Cucu;

Având în vedere că întreaga cestiuie, ce comportă toată soluțiunea acestui proces, este: dacă reclamanții de azi: Neculai și Catinca Gh. Cucu, au calitatea de moștenitori ai defunctului lor tată Gh. Cucu, întrucât dășii sunt considerați ca copii naturali ai zisului defunct;

Având în vedere extractele de naștere ale reclamanților aflătoare la dosar, din care se constată că defunctul Gh. Cucu prezentându-se ofițerului stărei civile, a declarat la ambele nașteri că: „copii sunt ai lui, născuți din el și femeia Safta Pârveu, etc.”, așa că din acest punct de vedere, fatalmente urmează să răspundem la două întrebări, și anume: 1) Care este forța probantă a actelor stărei civile, în speță actele de naștere; și 2) dacă, chiar contrar spiritului legii, declarațiunea făcută înaintea ofițerului competente, are vr-o valoare juridică, și anume, până la ce punct;

Asupra primei cestiuni:

Având în vedere felul cum sunt definite actele stărei civile: „Scriptele autentice prin care un funcționar public *ad-hoc*, constată starea civilă a unei persoane, adică: situația ce fie care individ ocupă în societate ca membru din cutare sau cutare familie, având drepturi de exercitat și datorii de îndeplinit” (Alexandresco vol. I, pag. 383);

Considerând că, după această definiție a savantului nostru profesor, actele de stare civilă au caracterul autenticității, întrucât sunt redactate de ofițerul învestit cu depline puteri — prin lege — pentru acest fapt;

Că, ceva mai mult, chiar după coprinsul art. 32 C. civ., atât actele stărei civile cât și extractele lor vor face probă în justiție până la înscrierea în fals;

Considerând că, din moment ce autenticitatea lor este expres declarată prin suszitul articol, urmează de aici că sediul argumentărei noastre să fie în alt capitol al codului civil, și anume: la Cap. IX, Secțiunea I, unde legiuitorul definește și discută care este puterea probatorie a unui act autentic;

Având în vedere că, după art. 1171 C. civ., actul este autentic atunci: „când este făcut cu solemnitățile cerute de lege, de un funcționar public, care are dreptul de a funcționa în locul unde actul s'a făcut”, ceiace, în speță, sunt totemai actele noastre;

Considerând că, de asemenea, după art. 1173 C. civ., care spune: „actul autentic are deplină credință în privirea ori cărei persoane despre dispozițiunile și convențiunile ce constată”, urmează că acest text complexând în cazul nostru art. 32 C. civ., nu suferă nicio discuțiune în ce privește întregul coprins al actului, întrucât chiar Înalta Curte de Casație S. I, prin numeroasele jurisprudențe până la zi, a stabilit constant că: „legiuitorul prin art. 1171 a înțeles ca actele făcute de

un ofițer public competente, care prin îndeplinirea formelor solemne cerute de lege să constate declarațiunea și liberul consimțământ al părților”;

Că, în speța de față, ofițerul stărei civile n'a făcut altceva de cât a consemnat — ce? — declarațiunea tatălui reclamanților că acești copii sunt ai lui, născuți din el și femeia Safta Pârveu, și că, de bună lui voie, a consimțit deci a-i numi „copii mei”;

Având în vedere că, după articolele citate 32 și 1171 C. civ., urmează că judecătorul fondului trebuie să ia de justă această declarațiune neputând fi combătută de cât pe calea falsului, rămânându-i doar să studieze cea dea II-a întrebare: „dacă această declarațiune inserată în corpul ambelor acte de naștere — chiar contrar art. 22 C. civ. — are vr-o valoare juridică și, în urmă, să treacă la fondul acestui proces și să vadă dacă acești „copii naturali” sunt pur și simplu naturali, sau dacă, în baza declarațiunei și a recunoașterii voluntare a tatălui lor, au sau nu vreun drept la succesiune, cu atât mai mult cu cât nu există alți copii legitimi;

Asupra celei de a II cestiuni:

Având în vedere textul art. 22 C. civ., care spune: „ofițerii stărei civile nu vor putea trece în aceste acte, nici prin adnotațiuni nici prin alte adaose oarecare, de cât numai ceia ce trebuie a fi declarat de persoanele ce se înfățișează”, adică: cele enumerate de art. 21 același cod;

Considerând că, astfel după cum explică d-l Profesor Alexandresco sub art. 22, în Cursul D-sale de Dr. civil, vol. I, pag. 329, ofițerul fiind un mandatar, nu poate să facă nimic în afară de limitele mandatului său (art. 1546). El nu poate deci să treacă în actele ce încheie de cât ceia ce legea prescrie să treacă. Așa, de ex., actul de naștere nu trebuie să arate că copilul născut din cutare căsătorie are de tată pe cutare bărbat, chiar dacă s'ar face astfel de declarație ofițerului public, pentru că cercetarea paternității este în principiu oprită (art. 307).

Considerând că, judecând în termen de comparație cazul suscitât cu speța noastră, judecata interpretând aliniatul ilustrului profesor, crede că acesta ar fi cazul când mama s'ar prezenta ofițerului de stare civilă și ar face o atare declarațiune, iar nu tatăl, căci: «ce lege din lume mă poate opri de a zice: acesta este sângele și copilul meu, căruia voesc a-i da numele, naționalitatea și chiar averea mea!» după cum logic și mișcător argumentează d-l profesor Alexandresco, în vol. II, p. 316;

Că, nemai existând îndoială asupra autenticității acestei declarațiuni și consimțiri, probă evidentă că ambii copii sunt trecuți în registrele de stare civilă cu numele de «Cucu», cum se numea tatăl lor, iar nu «Pârveu», care este numele de familie al mamei lor, — trebuie să vedem dacă nu cumva actul și-ar pierde din valoarea lui, având în el — contrar legii — un plus de declarațiuni;

Considerând că, după majoritatea autorilor străini și români, declarațiunile inutile nu atrag nulitatea actului; *à fortiori*, deci, ele fiind înscrise în cuprinsul actului, și niciun text de lege nedeclarând că atunci când ele există vor fi considerate ca nescrise — se înțelege că și ele urmează aceiași cale ca și celelalte declarațiuni coprinse în act deci având forța lor probantă până la înscrierea în fals (Huc, vol. I, 314; Alexandresco, vol. I pag. 393);

Că, astfel fiind în fapt, declarațiunea deff. Gh. Cucu făcută ofițerului stărei civile: „acești copii sunt ai mei născuți din mine și femeia Safta Pârveu”, e o consimțire la o recunoaștere benevolă care, în cazul de față, nu poate fi combătută decât prin înscriere în fals;

Având în vedere că, odată stabilite aceste premise ale fondului, judecata urmează să statueze chiar asupra fondului în sine, adică: care este dreptul la succesiune a

acestor copii naturali, dar recunoscuți printr'un act autentic;

Având în vedere că o privire retrospectivă asupra evoluției întregului drept în ce privește copii naturali, ne-ar edifica mai temeinic asupra acestei cestiuni, întrucât în toată evoluția dreptului, una din cestiunile capitale care a suferit discuțiuni documentate și nesfârșite, unul din capitolele Dreptului civil, care a evoluat cu timpul și a suferit modificări treptate, raționale și conforme cu timpurile și etapele civilizației, a fost tocmai capitolul acesta al drepturilor copiilor naturali;

Că, așa fiind, o aprofundare cât de ușoară, ne-ar putea demonstra până la evidență că această cestiune a fost în todeauna și este și acum, pe cât de dificilă pe atât de gingașă, întrucât într-o legislație pozitivă, umanitatea, morala și dreptatea absolută ar cere și s'ar baza pe alte vederi și alte principii mai mari și mai largi, pe câtă vreme interesul familiei, al ordinii sociale și al societății pretind și impun alte necesități momentane, așa că într'un atare caz, când între aceste două extreme argumentele abundă într-o opinie ca și în cealaltă, legiuitorul prudent trebuie să concilieze pe cât se poate, ambele interese, și să creeze sistemul cel mai folositor mersului natural al societății, temperând în același timp exigențele naturii, ale moralei și dreptății absolute. (Petrescu, Succesiunile).

Având în vedere că, în toate timpurile, legiuitorii tuturor societăților au căutat pe cât au putut, să pună de o parte în armonie toate acestea exigențe contrarii, dar în același timp, au căutat să satisfacă mai cu prisos vederile și cerințele pronunțate ale Societății și Statului și să asigure scopul final pentru care făceau acele legi, în raport cu politica, organizația socială, religia etc., ceea ce explică cu suficientă primă concepție a legiuitorilor romani, la cari nu numai «spurii», adică copii naturali a căror paternitate era incertă, erau excluși dela moștenire, dar și «liberi naturales», adică copiii născuți din concubinaj și care erau cunoscute de părintele lor, concepțiune însă, care mai târziu, cu progresul timpului și al moravurilor, și mai ales în timpul lui Justinian, s'a modificat foarte mult, într'u cât găsim trecut la Novella 89 cap. XII și Novella 18 cap. V (de natur. libr.) că atunci când de cujus nu lasă nici copii legitimi, nici soție, nici ascendenți legitimi, întreaga moștenire o lua copii naturali; deci, cu adevărat, un pas gigantic de la felul cum îi găsim considerați la începutul și felul cum sunt tratați în textele sus citate, (Dalloz, vol. 41 pag. 221 art. I cap. I, Danielopol, vol. II);

Că, nu numai în Dreptul Roman, dar chiar în Dreptul francez, situația neomenoasă a copiilor naturali a suferit modificări mari. Așa, în vechia legislație, copilul natural nu avea vre-un drept de succesiune nici la mamă și nici la tatăl lui, singurul drept care-l avea, era numai la alimente: «enfants bâtards ne succèdent pas» (art. 310 Coutume d'Orléans, Dictionnaire de Droit par Max Legrand). În acele timpuri singurul parlamentul Grenoblei era mai indulgent față de ei, într'u cât în restul Franței ei erau servi (aubains) ai Seniorului, care le încasa toate moștenirile; doar mai târziu, regalitatea le mai îndulci soarta, luând acest drept Seniorilor; însă, pe acele timpuri, «bastarzii nu aveau nici o familie și nu succedau nimănui, afară numai de dreptul de a moșteni pe copilul lor din căsătorie legitimă și copii lor legitimi de a-i moșteni pe ei» (Pothier: Traité des personnes et des choses, No. 118). Inșă, civilizația care însuflețește pe om și luminează mintea și sufletul, aduse la 14 Iunie 1793 un decret care hotărî: «Copii născuți în afară de căsătorie vor succede tatălui și mamei lor în forma în care se va determina», și apoi, Legea din 12 Brumar anul I, prin art. 2 stabili: «Drepturile de moștenire ale copiilor naturali, sunt aceleași ca și ale celorlalți copii». În fine, această stare precară dură până la votarea Codului Na-

poléon, când redactorii lui căutară să găsească adevărata medie între cele 2 legislații extreme, una prea severă și alta prea indulgentă: pe de o parte, pentru a se da partea naturii și a sângelui, se acordă copilului natural o parte din averea tatălui și mamei sale, iar pe de alta, spre a se conserva căsătoriei demnitatea și prerogativele sale, nu se acordă copilului natural decât o porțiune cu mult mai mică de cât copilului legitim (Legea din 25 M. art. 1896 art. 756-766 Planiol, vol. 3, Campistron, Fortier, Grimond, Mesnard, Poilroux, Legrand, etc.).

Având în vedere că treptatele evoluțiuni ale dreptului francez, în ce privește dreptul de succesiune al copiilor naturali, a avut repercusiune în toate țările în care noțiunea de Drept și echitate a preocupat pătura intelectuală a oamenilor de știință, cum d. ex.: În Italia, unde partea copilului natural este jumătate față cu descendenții legitimi (art. 744) și 2/3 față de ascendenții și soțul supraviețuitor (art. 745); în Elveția, unde prin legea din 5 Septembrie 1874 al Cantonului Genevei, copilul natural recunoscut ia din averea tatălui său și mamei sale jumătate din ceea ce ar fi luat, dacă ar fi fost legitim și jumătate din întreaga avere, depărtând cu desăvârșire colateralii, ceea ce denotă că acest drept de succesiune se naște odată cu cel născut, fie cu voia, fie fără voia celui ce l'a procreiat, dar că „numai o voință de fier și o încăpățănare a unei legi, poate răpi un drept sacru și sfânt: al numelui și al putinului agonisit de cel ce mi-a dat viața“, după cum se scrie în splendidele pagini ale vol. I (316-318) din opera nemuritoare a d-lui D. Alexandresco;

În vedere că, și în 'Dr. Român, încă de la primele codificări, problema succesiunii copiilor naturali, a dat mult de gândit celor ce au alcătuit legiuirile, căci în Codul Ipsilante negăsindu-se nimic trecut relativ la această cestiune, înverdat că dreptul de succesiune al copiilor naturali se regulă după Dr. Roman, și aceasta până la apariția codului lui Matei Basarab, care drept vorbind, nu făcea nici o deosebire între «spurii» și «liberi naturales», mărginindu-se doar să le acorde acestor două categorii, moștenirea părinților lor recunoscuți ca și copiilor legitimi, după Dr. Roman, care era baza și principiul dreptului nostru de pe atunci. Codul Calimach însă, considera foarte mult pe copii naturali, putem zice chiar ca pe copii legitimi, doar numai micșorându-le proporția dreptului lor la moștenire, după persoanele și dreptul persoanelor cu care concureau. Codul Caragea, care, după cum se știe, a servit în mare parte ca model noului nostru cod civil, punea în principiu sistemul Dr. Roman, căci în partea IV, cap. III, art. 21, zice: „Copilul din curvie, fără diată nu moștenește pre tatăl și pe rudele sale din sus, nici tatăl său pre dânsul și pe rudele lui din jos, căci el nu este știut lor, nici ei lui; copilul din curvie, fără diată, moștenește pre muma sa și pre unchiul său despre muma sa și pre moașa sa despre muma sa și unchiul, moașa și muma pre el, pentru că împotriva el este cunoscut de dânsi și ei, de dânsul“, ceea ce denotă până la evidență, că acest cod nu comitea greșala de a chema la moștenirea unui soț, legitim și pe copilul natural al celui-alt soț; dar în același timp, recunoscând dreptul de moștenire al copilului natural, în raport cu mama sa numai, nu deosebia proveniența acestor copii. Deci, sub această legiuire, toți copii erau considerați: în aceiași categorie în raport cu mama? legitinii, simpli naturali, adulterinii și incestuoșii;

Că, după ce am văzut diferitele evoluțiuni legislative în diferite țări în ce privește copii naturali, firese este să vedem care este situația acestor copii în țara noastră și sub imperiul legilor în vigoare; cu alte cuvinte să vedem dacă reclamantii de astăzi Nicolai Gh. Cucu și Catinca Gh. Cucu, au vre-un drept la succesiunea tatălui

lor și, ca atare, să analizăm și să ne întrebăm: exclude legea pe copii naturali de la ori-ce fel de moștenire a tatălui, când dânsa nu vorbește nimica despre acesta?

Având în vedere că legea pozitivă prin nici un text nu zice formal: „Copilul natural nu poate moșteni pe tatăl său” ci, din contra, dacă este ca cine-va să se arate riguros în această privință, apoi art. 307 c. civ. zicând: „cercetarea paternității este oprită; la caz de răpire când epoca răpirei va corespunde cu aceia a zămislirii copilului, răpitorul va putea fi declarat, după cererea părților interesate, de părinte al copilului” și art. 679 c. civ. zicând: «dacă defunctului nu-i rămâne nici rude în grad succesibile, **nici copii naturali**, bunurile succesibile trec la soțul în viață nedespărțit», ar trebui să credem că legiuitorul admite în unele cazuri, foarte rare de sigur, moștenirea copilului natural, în ce privește pe tatăl său;

Considerând însă, că în genere, textul legii este contrar acestei opinii, dar cu toate acestea, spiritul și voința legii, sunt astfel, întrucât chiar dacă, ca principiu, nu voește ca un copil natural să moștenească sau să aspire la moștenirea tatălui său, totuși este evident că tot dânsa într'un mod formal acordă acest drept copilului natural legitimat prin căsătoria subsequentă conf. art. 304 c. civ.;

Că, așa fiind, a se sustine că nici odată un copil natural, în legea noastră, nu poate să vie la moștenirea părintelui său, este o premisă falsă, întru cât, când un legiuitor luminat, ca cel ce a făcut noul nostru cod civil, departându-se de Codul Napoleon pe care-l primise în toate dispozițiunile lui, a pus în legea noastră art. 304 și 307 și a admis întocmai ca și Codul Napoléon și art. 679, trebuie cel puțin să-i facem onoarea să credem că a știut ce face și că a organizat un sistem ore-care al său bun sau rău, dar un sistem voit și chibzuit de el. (G. Petrescu, Succesiunile, pag. 259).

Că, a argumenta izolat: «nu există un text formal care să recunoască copilului natural un drept de moștenire în raport cu tatăl său, și că art. 679 c. civ. român este traducere literală a art. 767 c. Napoléon care nu conferă nici un drept de moștenire în Dr. Francez», ar însemna prea puțin și nu poate un atare argument desființa art. 304 și 307 c. civ., pe care legiuitorul le pune ca pe niște cazuri excepționale în lege și, prin urmare, judecătorul înainte de a aplica legea, va trebui s'o interpreteze, căci aceasta îi este icoana: „*Scire leges non hoc est verba earum tenere, sed vim ac potestatem*” (L. 17, Did., Lib. I Tit III, de legibus, Andr. Donici, par. X cap I), întrucât: «astăzi legile ce le avem făurite din trecut, nu mai sunt în întregul lor conforme cu timpurile actuale și deci cu adevărul, căci altele sunt vremurile, oamenii și împrejurările de acum decât acele ce au existat când s'au făurit ele» (Picard: *Le droit pur*).

Că, în acest caz, întrebarea care primează este: „care a fost scopul legiuitorului când a pus aceste două excepții? Oare fără nici un sens?” Fără îndoială că nu, întrucât ele constituiesc niște drepturi pentru copilul natural, și un interpret, ca și un magistrat, trebuie să le puie în armonie cu toate celelalte texte și să le facă să reprezinte ceva, aceasta constituind ceea ce se chiamă spiritul și voința legii; cu atât mai mult, cu cât este un ce imposibil ca o frază ca cea din art. 679 c. civ., care decide formal că: „dacă def. nu are rude în grad succesibil, nici copii naturali, bunurile trec la soțul în viață nedespărțit”, să se fi strecurat, fără ca ea să fie produsul cugetărei adânci a legiuitorului și chiar dacă a făcut rău ceea ce a făcut dar interpretul nu poate schimba legea și nu poate desființa spiritul și adevărata voință a legii (Boerescu, vol. III, pag. 81, Alexandresco, vol. III p. II, pag. 176);

Considerând că, în speță, reclamantii de astăzi nu numai că sunt copii naturali ai def. Gheorghe Cucu, dar — ceva mai mult — ei sunt recunoscuți de tatăl lor — printr'un act autentic — ca fiind copii lui, întrucât dânsul în persoană s'a prezentat la ofițerul stărei civile și a declarat că sunt copii lui, făcuți de el cu femeia Safta Pârnu;

Că, astfel fiind — chestiunea ultimă ce urmează a se discuta, este: art. 48 și 304 c. civ., în urma modificărilor dela 1906, lărgind puțină recunoașterea copiilor naturali când spune: „Copii naturali, cari vor fi recunoscuți prin actul de naștere... etc”, ce a înțeles legiuitorul prin acest aliniat?... A ridicat el oare dreptul unui părinte de a-și apropia de sufletul lui — de trupul și avutul lui — pe cel ce l'a zămislit cu voe, și tot cu voe l'a declarat ofițerului competente de a i da numele?... Cine oare l-a determinat pe G. Cucu, ca la două nașteri consecutiv, să se prezinte cu martori la primărie și să afirme că: „copilul este al meu și nu al concubinei”...? Ce simțământ l-a mânat, dacă nu acela al paternității și al fericirii de odraslă?... Căci, ce poate fi mai înălțător, mai equitabil și mai sublim decât vorbele pline de avânt propăvăduite de pe înălțimea catedrei Universitare de D-I D. Alexandresco — vorbe ce se găsesc scrise în vol. II, pag. 316 — și cari au fost rostite în parlamentul țării de d-sa, care a fost raportorul modificărilor aduse Codului Civil în 1906, „Lacuna regretabilă ce cuprinde codul nu înputernicește pe tribunale să tăgăduiască lumina zilei și să conteste omului dreptul de a-și îndeplini cea mai sacră datorie către copilul său, fructul desordinei sau imoralității sale, și nici o lege din lume nu-l poate opri să zică: acesta e sângele meu și copilul meu, căruia voiesc a i da numele, naționalitatea și chiar averea mea!!” (a se vedea Desbaterile parlamentare).

Că, de fapt, dacă numai simpla recunoaștere la ofițerul stărei civile este sau nu suficientă — de și rămâne la apreciere, totuși chiar dacă căsătoria nu s'a putut celebra până în ziua morții defunctului, numai faptul declarării la ofițerul stărei civile este cea mai mare dovadă că def. Gh. Cucu, a ținut să se știe că reclamantii de azi sunt copii lui și ca atare legea și judecata neputându-le lua acest drept, urmează a-i recunoaște ca moștenitorii lui (Casație s. I No. 306/908, Trib. Muscel Martie, 913).

Având în vedere că, astăzi, art. 304 c. civ. — modificat prin legea din 15 Martie 1906 — permițând recunoașterea prin act autentic anterior căsătoriei, se înțelege că asemenea recunoaștere își va produce efectele sale chiar dacă căsătoria nu a avut loc, copilul în asemenea caz fiind natural, însă recunoscut, (Alexandresco, vol. II pag. 319).

Că, în speță, actul redactat de ofițerul stărei civile — după legile în vigoare — am văzut că este un act autentic, și, ca atare, intră în prevederile art. 48 și 304 c. civ.

Că, în ce privește efectele recunoașterii — ele se știu — și că deci, un atare act își produce efectele sale nu numai între copil și părinte care l-a recunoscut, dar și față de moștenitorii lui, ea fiind opozabilă chiar terților; (Alexandresco, vol. II, pag. 331);

Având în vedere și concluziunile părților;

Având în vedere și art. 33 l. j. o.; 22, 32, 48, 304, 652, 617, 678 și 1171 c. civ.

Pentru aceste motive, judecata admite acțiunea, etc
(s) Jude-ajutor **George V. Crăescu**

OBSERVAȚIE. — Am cetit cu mare atenție frumoasa carte de judecată a judecătoriei ocol. rural Puceti, în care am văzut trecut numele nostru de mai multe ori, fără a merita această onoare.

Această hotărâre ne arată evoluția diferitelor le-

gislații, cu privire la dreptul de succesiune al copiilor naturali, precum și nedreptatea strigătoare la cer a codului nostru, în privința acestor nenorociți copii.

Ea admite, cu drept cuvânt, instituția recunoașterii în legislația actuală, soluție pe care am susținut-o întotdeauna și pe care a consacrat-o și Curtea din Iași printr-o remarcabilă decizie, redactată de amicul nostru, d-l consilier C. N. Buzdugan¹⁾.

Așa dar, copiii naturali pot fi recunoscuți atât de mamă, cât și chiar de tatăl lor. Nu credem că această chestiune să mai poată suferi vre-o îndoială, în urma modificării art. 304 prin legea din 1906.

Chestiunea este însă de a se ști: care sunt efectele acestei recunoașteri atunci când ea emană dela tată? Copilul natural recunoscut de tatăl său, are el drept la naționalitatea, la numele acestui din urmă, la alimente și mai ales la succesiunea ab intestat a părintelui care l-a recunoscut? În privința numelui, naționalității, datoriei alimentare, etc. chestiunea este mai lesne de deslegat. În privința succesiunii ab intestat, chestiunea este mult mai grea.

Cartea de judecată a judecătoriei ocolului Puești, mai sus reprodușă, rezolvă, dacă am înțeles bine, această gravă chestiune în mod afirmativ.

Deși am apărut întotdeauna, și în Parlament și în scrierile noastre, drepturile copiilor naturali, nu putem, cu toată dorința ce am avea-o, să admitem acest

¹⁾ Vezi *Dreptul* din 1908, No. 23 p. 179 urm. (cu observ. noastră).

mod de a vedea, ca interpreți a-i legii păcătoase ce ne cârmuește astăzi.

Este știut, în adevăr, că dreptul de succesiune nu poate fi admis decât atunci când este consacrat de un text expres de lege, text pe care în zadar l-am căutat atât în codul actual cât și în codul Caragea, care a servit de model legiuitorului dela 1865, căci acest din urmă cod nu vorbește decât de succesiunea mamei. Cât despre tată, niciun cuvânt; el nu există.

Or, nu este suficient, pentru ca dreptul de succesiune să existe, ca el să nu fie oprit, ci trebuie un text care să-l admită. Celelalte argumente ce se invoacă în susținerea acestui sistem care, din nefericire, este singur juridic, se pot vedea în tom. III, partea II, al Coment. noastre, p. 176 (ed. a 2-a²⁾).

Redactorul cărții de judecată ce adnotăm n'a putut ajunge la o concluzie contrară, decât fiind izbit de nedreptatea legii în această privință. El se revoltă în contra acestei nedreptăți, și starea sufletească în care a scris frumoasele rânduri, prin care deschide larg brațele sale copiilor naturali, îi face onoare.

Hotărârea pe care el a dat-o poate să fie reformată; totuși ea dovedește o cultură superioară și un suflet bun.

Terminând această scurtă observație, vom adăuga un singur cuvânt:

Bine ar fi să fie așa cum a hotărât judecătoria din Puești. N'am mai fi atunci cârmuiți de o legislație inumană și sălbatică.

D. ALEXANDRESCO

²⁾ Vezi și numeroasele autorități citate tot acolo în nota 1.

REZUMATELE JURISPRUDENȚEI ÎN ALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE

CASATIE S. I

*Recurentul D. I. Coleasa prin d-l avocat Anghel Atanasiu.
Intimatul D-tru A. Călin prin d-l avocat Radu Dragomirescu.*

*** Prescripțiune de 10 ani. — Titlu de proherede. — Unirea acestui titlu cu o posesiune de 10 ani, exercitată în condițiunile legii. — Dacă un asemenea moștenitor poate dobândi proprietatea unui imobil, fără a face dovada titlului cu care autorul său a început posesia. — Art. 1858, 1895 și 1897 c. civil.**

Legiuitorul român, spre deosebire de cel francez, și respectând tradițiunea consacrată prin art. 3 al legiuirei din Muntenia din anul 1847, asupra prescripției impresurării pământurilor, a înscris principiul că titlu *proherede*, este un just titlu, ceiace rezultă evident din art. 1858 al. 4 combinat cu art. 644 și 1897 c. civ.;

Prin urmare, moștenitorul de bună credință, poate, unind acest titlu cu o posesiune de zece ani exercitată în condițiunile legii, să dobândească proprietatea unui imobil, conform art. 1895 și urm. c. civ., fără a fi obligat el a face dovada titlului cu care autorul succesiunii a început posesiunea.

Astfel, tribunalul violează citatele texte de lege, când

^{*)} Cele însemnate cu * steluță vor fi publicate în extenso în numeroarele viitoare.

respinge mijlocul de apărare dedus din prescripțiunea proherede. (*Cas. s. I, decizia No. 17 din 13 Ianuarie 1915, prin care se casează sentința Trib. Ilfov s. III, No. 473/914*).

CASATIE S. II

*Recurentul Lupu Weinberg prin d-l avocat Filderman.
Ministerul Public prin d-l procuror N. I. Zamfirescu.*

Banerută. — Acțiune publică. — Independența ei de acțiunea privată. — Art. 695, 696, 703, 875, 876, 877 c. com.

2. Acțiunea publică pentru banerută fiind independentă de acțiunea privată, urmează că hotărîrea comercială dată asupra falimentului, moratoriului sau concordatului nu are nicio influență asupra acțiunii publice. Prin urmare, jurisdicția represivă este aceea care trebuie să constate elementele constitutive ale delictelor de banerută simplă și frauduloasă. (*Cas. s. II, decizia penală No. 240 din 26 Ianuarie 1915, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei Curții de apel Galați s. I, No. 242/914*).

Ceice și-au schimbat domiciliul sunt rugați a ne aviza printr-o carte postală de noua d-lor adresă, indicându-ne descifrat și vechea d-lor adresă sau numărul partidei de pe banda ziarului.